

PROVÁDĚCÍ NAŘÍZENÍ KOMISE (EU) 2020/465**ze dne 30. března 2020****o mimořádných opatřeních na podporu organizací producentů ovoce a zeleniny v italských regionech Emilia Romagna, Benátsko, Trentino Alto-Adige, Lombardie, Piemont a Furlánsko-Julské Benátsko s ohledem na škody způsobené na jejich produkci asijskou kněžicí mramorovanou (*Halyomorpha halys*)**

EVROPSKÁ KOMISE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie,

s ohledem na nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1308/2013 ze dne 17. prosince 2013, kterým se stanoví společná organizace trhů se zemědělskými produkty a zruší nařízení Rady (EHS) č. 922/72, (EHS) č. 234/79, (ES) č. 1037/2001 a (ES) č. 1234/2007 ⁽¹⁾, a zejména na čl. 221 odst. 1 uvedeného nařízení,

vzhledem k těmto důvodům:

- (1) Asijská kněžice mramorovaná (*Halyomorpha halys*) (dále jen „kněžice mramorovaná“) je hmyz pocházející z Asie, který byl prostřednictvím mezinárodního obchodu nezáměrně zavlečen do Unie, a to zejména do severních italských regionů, konkrétně Emilia Romagna, Benátsko, Trentino Alto-Adige, Lombardie, Piemont a Furlánsko-Julské Benátsko (dále jen „postižené regiony“).
- (2) V roce 2019 způsobila kněžice mramorovaná v postižených regionech vážné škody na produkci ovoce a zeleniny, když napadla hrušky, broskve a nektarinky, jablka, kiwi, třešně a meruňky. V důsledku těchto škod bylo dotčené ovoce a zelenina nepoužitelné jak pro spotřebu, tak pro zpracování. Ztráty způsobené kněžicí mramorovanou, které utrpěli producenti ovoce a zeleniny v postižených regionech, se jen v roce 2019 odhadují na 500 milionů EUR. Mnoho organizací producentů v postižených regionech přišlo vinou tohoto škůdce v roce 2019 o velkou část své celkové sklizně ovoce a zeleniny, někdy dokonce i o celou úrodu.
- (3) Kněžice mramorovaná v současné době nesplňuje kritéria pro karanténní škodlivý organismus v Unii podle nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/2031 ⁽²⁾, a nelze proto podniknout žádná opatření na úrovni Unie pro její eradikaci. Italské orgány tedy v této fázi nemohou přijmout žádná přiměřená ochranná fytoosanitární opatření.
- (4) Kromě toho jsou v současné době k účinnému boji proti kněžici mramorované k dispozici pouze omezené nástroje na ochranu rostlin. Vosy druhů *Trissolcus japonicus* a *Trissolcus mitsukurii* jako alternativní opatření biologické kontroly s antagonistickým účinkem byly v Itálii povoleny teprve nedávno a v této chvíli není jasné, zda je tato metoda biologické kontroly kněžice mramorované účinná.

⁽¹⁾ Úř. věst. L 347, 20.12.2013, s. 671.

⁽²⁾ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/2031 ze dne 26. října 2016 o ochranných opatřeních proti škodlivým organismům rostlin, o změně nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 228/2013, (EU) č. 652/2014 a (EU) č. 1143/2014 a o zrušení směrnic Rady 69/464/EHS, 74/647/EHS, 93/85/EHS, 98/57/ES, 2000/29/ES, 2006/91/ES a 2007/33/ES (Úř. věst. L 317, 23.11.2016, s. 4).

- (5) Aby zabránily škodám na plodinách, začaly organizace producentů v odvětví ovoce a zeleniny v postižených regionech používat preventivní opatření (např. instalace sítí proti hmyzu a pastí na hmyz). Navzdory tomuto úsilí však tyto organizace vynaložily vysoké náklady na preventivní opatření a zároveň utrpěly ztráty na produkci s významným negativním vlivem na hodnotu jejich produkce uvedené na trh. To se odrazilo na finanční stabilitě dotčených organizací producentů a na jejich schopnosti provádět operační programy v následujících letech, jakož i zavést opatření a kroky zaměřené na boj proti napadení škůdci. Snížení hodnoty produkce uvedené na trh navíc organizacím producentů ztěžuje přístup k finanční podpoře Unie v odvětví ovoce a zeleniny. Stejně tak by mohlo vést ke ztrátě uznání organizací producentů v odvětví ovoce a zeleniny v postižených regionech v případě, že by hodnota jejich produkce uváděné na trh klesla pod minimální zákonnou hraniční hodnotu.
- (6) Komplexní situace v postižených regionech vyplývající ze škod na produkci ovoce a zeleniny, z výrazné ztráty příjmů a z finanční nestability organizací producentů v odvětví ovoce a zeleniny v postižených regionech, jakož i neschopnost pokračovat v účinném provádění jejich operačních programů, představuje konkrétní problém ve smyslu článku 221 nařízení (EU) č. 1308/2013. Tento konkrétní problém nelze řešit opatřeními podle článku 219 či 220 uvedeného nařízení, neboť není spojen se stávajícím narušením trhu nebo s aktuální přesně určenou hrozbou takového narušení. Nesouvisí ani s opatřeními, jejichž cílem je zabránit šíření chorob zvířat či ztrátě důvěry spotřebitelů v důsledku ohrožení zdraví veřejnosti, zvířat nebo rostlin.
- (7) K řešení konkrétního problému v postižených regionech jsou proto zapotřebí mimořádná opatření zaměřená na zlepšení přístupu k vzájemným fondům a na zvýšení stropů finanční podpory Unie pro organizace producentů v postižených regionech. Taková opatření zajistí finanční stabilitu a posílí odolnost a schopnost organizací producentů v postižených regionech vypořádat se se škodami způsobenými kněžicí mramorovanou a provádět další opatření pro předcházení krizím a jejich řešení v tomto ohledu.
- (8) Používání vzájemných fondů organizacemi producentů v postižených regionech jako opatření pro předcházení krizím a jejich řešení je způsob, jak zmírnit škody na jejich produkci ovoce a zeleniny a zároveň nahradit ušlý zisk. Proto by měl být přístup organizací producentů v odvětví ovoce a zeleniny v postižených regionech k vzájemným fondům usnadněn. V současné době se finanční podpora Unie vztahuje pouze na administrativní náklady spojené s vytvořením vzájemného fondu a na doplnění vzájemného fondu poté, co byly vyplaceny kompenzace členům organizace producentů, kteří se v důsledku nepříznivých podmínek na trhu potýkají s výrazným poklesem příjmů. Za účelem náhrady škod způsobených kněžicí mramorovanou v postižených regionech by se měla finanční podpora Unie vztahovat rovněž na počáteční kapitál vzájemných fondů. Takto poskytnutá finanční podpora Unie na počáteční kapitál vzájemných fondů by nicméně měla být určena na náhradu ušlého zisku členů organizace producentů v důsledku škody způsobené kněžicí mramorovanou.
- (9) Aby se zlepšil přístup uvedených organizací producentů k vzájemným fondům a dalším krizovým a preventivním opatřením a posílila se jejich finanční stabilita, měl by se strop finanční podpory Unie ve výši 4,6 % určené na krizová a preventivní opatření v operačních programech organizací producentů v odvětví ovoce a zeleniny v postižených regionech v souladu s čl. 34 odst. 2 nařízení (EU) č. 1308/2013 zvýšit o 0,4 % hodnoty produkce uvedené na trh na 5 % hodnoty produkce uvedené na trh. Vzhledem k tomu, že sdružení organizací producentů se tento konkrétní problém netýká, není třeba zvyšovat strop stanovený v čl. 34 odst. 2 třetím pododstavci nařízení (EU) č. 1308/2013.

- (10) V důsledku zvýšení stropu ve výši 4,6 % o 0,4 % by se strop finanční podpory Unie určené na krizová a preventivní opatření měl zvýšit ze současných 0,5 % hodnoty produkce uvedené na trh, jak je stanoveno v čl. 34 odst. 2 druhém pododstavci nařízení (EU) č. 1308/2013, na 0,9 % hodnoty produkce dotčených organizací uvedené na trh. Tyto dodatečné 0,4 % hodnoty produkce uvedené na trh by se měly použít na opatření zaměřená na boj proti kněžici mramorované. Důvodem je potřeba posílit finanční stabilitu organizací producentů v odvětví ovoce a zeleniny v postižených regionech, zvýšit jejich odolnost a zlepšit jejich schopnost provádět schválené operační programy v následujících letech.
- (11) Vzhledem k finanční nestabilitě organizací producentů v odvětví ovoce a zeleniny v postižených regionech a k potřebě provést dodatečná opatření zaměřená na boj proti kněžici mramorované by se strop finanční podpory Unie ve výši 50 % stanovený v čl. 34 odst. 1 nařízení (EU) č. 1308/2013 měl zvýšit na 60 % v případě všech opatření v operačních programech zaměřených na boj proti kněžici mramorované v postižených regionech.
- (12) Z hlediska provádění operačních programů podle kalendářních roků a vzhledem ke skutečnosti, že výpočet hodnoty produkce uváděné na trh, podle níž se stanoví výše finanční podpory Unie, je založen na předcházejícím kalendářním roce, by toto nařízení mělo vstoupit v platnost prvním dnem po vyhlášení v *Úředním věstníku Evropské unie*.
- (13) Toto nařízení by se mělo použít ode dne 1. ledna 2020. To je nezbytné vzhledem ke skutečnosti, že mimořádná opatření se týkají úrovně a rozsahu finanční podpory Unie pro organizace producentů, které utrpěly škodu na produkci ovoce a zeleniny způsobenou kněžicí mramorovanou. Tyto organizace producentů musí začít uplatňovat uvedená opatření ve svých operačních programech od ledna 2020, aby mohly urychleně řešit škody na své produkci ovoce a zeleniny způsobené kněžicí mramorovanou a zajistit kontinuitu svých operačních programů, jakož i svou hospodářskou stabilitu a životaschopnost již v roce 2020.
- (14) Opatření stanovená tímto nařízením jsou v souladu se stanoviskem Výboru pro společnou organizaci zemědělských trhů a zahradnické produkty,

PŘIJALA TOTO NAŘÍZENÍ:

Článek 1

Oblast působnosti

Toto nařízení se vztahuje na uznané organizace producentů působící v italských regionech Emilia Romagna, Benátsko, Trentino Alto-Adige, Lombardie, Piemont a Furlánsko-Julské Benátsko, jejichž produkce ovoce a zeleniny byla v roce 2019 napadena asijskou kněžicí mramorovanou (*Halyomorpha halys*).

Článek 2

Mimořádná opatření pro řešení konkrétního problému organizací producentů v postižených regionech

1. Finanční podpora Unie pro vzájemné fondy uvedená v čl. 33 odst. 3 písm. d) nařízení (EU) č. 1308/2013 se vztahuje i na podporu počátečního kapitálu vzájemných fondů. Je určena pro členy organizací producentů jako náhrada za ušlý zisk z důvodu škod na produkci ovoce a zeleniny způsobených asijskou kněžicí mramorovanou (*Halyomorpha halys*) v regionech uvedených v článku 1.
2. Strop ve výši 4,6 % hodnoty produkce uvedené na trh stanovený v čl. 34 odst. 2 druhém pododstavci nařízení (EU) č. 1308/2013 se zvyšuje o 0,4 %, přičemž množství odpovídající těmto dodatečným 0,4 % se použije na opatření pro předcházení krizím a jejich řešení zaměřená na nápravu škod způsobených asijskou kněžicí mramorovanou (*Halyomorpha halys*) v regionech uvedených v článku 1.
3. Na žádost organizací producentů se hraniční hodnota 50 % finanční podpory Unie uvedená v čl. 34 odst. 1 nařízení (EU) č. 1308/2013 zvýší na 60 % u všech opatření zaměřených na boj proti asijské kněžici mramorované (*Halyomorpha halys*) v rámci operačních programů organizací producentů působících v regionech uvedených v článku 1.

*Článek 3***Vstup v platnost a použitelnost**

Toto nařízení vstupuje v platnost prvním dnem po vyhlášení v *Úředním věstníku Evropské unie*.

Použije se ode dne 1. ledna 2020 do dne 31. prosince 2020.

Toto nařízení je závazné v celém rozsahu a přímo použitelné ve všech členských státech.

V Bruselu dne 30. března 2020.

Za Komisi
Ursula VON DER LEYEN
Předsedkyně
